

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en milieu

Onderwerp: Waterhuishoudingsplan 2005-2010

Cie-datum : 25 oktober 2004

Cie-nummer: 2004WEM66

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:
eerdere behandeling in cie:
in PS: ja

inspraak:
op:
op:8 november en 13 december

Behandelend ambtenaar: J.M.C.B. Huesmann
Portefeuillehouder: dhr J. Binnekamp

toestel: 2647

Inleiding

Op 13 mei van dit jaar heeft u het Ontwerp Waterhuishoudingsplan (WHP) in uw commissie besproken. U heeft toen aangegeven dat het stuk geschikt was voor de inspraak.

Van 7 juni tot 17 juli 2004 heeft Ontwerp WHP ter inzage gelegen. Gedurende die periode kon een ieder bedenkingen bij ons indienen. Er zijn in deze periode twee gecombineerde inloop- en inspraakavonden gehouden voor het Ontwerp WHP (22 en 28 juni). Naar aanleiding van de ingekomen bedenkingen zijn een Nota van Beantwoording en een Nota van Wijziging WHP 2005 – 2010 opgesteld. Onderstaand wordt op beide nota's ingegaan.

Nota van Beantwoording

In de Nota van Beantwoording wordt ingegaan op de bedenkingen die betrekking hebben op het Ontwerp WHP 2005 – 2010. Het betreft:

1. 190 schriftelijk ingekomen bedenkingen op het Ontwerp WHP;
2. een mondeling ingekomen bedenking tijdens een inspraakavond voor het Ontwerp WHP;
3. 183 in het kader van het Ontwerp Streekplan ingekomen bedenkingen die betrekking hebben op het beleid dat in het WHP is opgenomen (over peilbeheer), en niet op het beleid uit het Streekplan.

In het kader van het Streekplan worden deze 183 bedenkingen formeel afgedaan als bedenkingen die geen betrekking hebben op het Streekplan. Er is voor gekozen om wel inhoudelijk op deze bedenkingen in te gaan in het kader van de Nota van Beantwoording van het WHP.

Nota van Wijziging

In de Nota van Wijziging wordt inzichtelijk gemaakt welke voorstellen voor tekstwijzigingen op het Ontwerp WHP er zijn. Het betreft:

1. wijzigingen als gevolg van bedenkingen (zie de Nota van Beantwoording),
2. ambtshalve wijzigingen (d.w.z. wijzigingen als gevolg van recente veranderingen in beleid),
3. redactionele wijzigingen (d.w.z. verduidelijkingen van tekst zonder beleidsmatige consequenties).

De Nota van Wijziging behelst hiermee ook het voorstel voor de definitieve plantekst van het WHP.

Vervolg inleiding op pagina 2 neen

Wordt geagendeerd:

X om advies over de volgende vraag:

PS voor te stellen over te gaan tot vaststelling van het Waterhuishoudingsplan 2005 –2010 met inweging van de door ons vastgestelde Nota van Beantwoording.

Beoogd effect

Een door PS vastgesteld Waterhuishoudingsplan 2005-2010.

Argumenten

Onderstaand wordt op een beperkt aantal bedenkingen inhoudelijk ingegaan, vanwege de beleidsmatige consequenties of vanwege de politieke gevoeligheid.

Huishoudwater

In het ontwerp-WHP is het volgende over huishoudwater opgenomen “In 2003 is besloten om te stoppen met grootschalige projecten op het gebied van het zogenaamde “grijs water”, de toepassing van water van mindere kwaliteit voor laagwaardig gebruik in huishoudens (bijvoorbeeld toiletspoeling en auto wassen). Wij zullen de gevolgen van deze beslissing voor de verdrogingsbestrijding evalueren.”

Voorgesteld wordt om deze tekst te laten vervallen om de volgende reden:

Hydron geeft in haar bedenking aan dat er geen extra effecten op de verdroging zijn, omdat de vervangende drinkwaterlevering volledig binnen de huidige grondwateronttrekkingvergunning valt. Het gevolg is slechts dat de bekende effecten eerder in de tijd worden bereikt.

Dat is juist. De effecten van de huidige vergunningcapaciteit op de verdroging zijn bekend. Deze capaciteit wordt door het stoppen van het huishoudwaterproject eerder bereikt. De negatieve effecten zullen zich daardoor eerder in de tijd voordoen door het wegvallen van het gebruik van huishoudwater. Momenteel wordt gezocht naar vervangende productiecapaciteit van drinkwater in de provincie. De nieuwe locaties worden zo gekozen dat er zo min mogelijk effecten van verdroging optreden.

Stedelijke waterplannen

In het ontwerp-WHP is als doelstelling opgenomen dat *alle* gemeenten in 2007 een waterplan hebben. De provincie Utrecht gaat hiermee verder dan het Nationaal Bestuursakkoord Water. In het Nationaal Bestuursakkoord Water is het volgende opgenomen: ‘Gemeenten stellen voor de eerste helft van 2006 gemeentelijke waterplannen op, voor zover dit uit het oogpunt van ten minste de wateroverlastproblematiek noodzakelijk wordt gevonden’.

Voorgesteld wordt om de doelstelling uit het Nationaal Bestuursakkoord Water over te nemen omdat de provincie geen instrumenten heeft om af te dwingen dat alle gemeenten een waterplan maken. Overigens wordt wel gestimuleerd dat alle gemeenten een waterplan maken.

Diffuse bronnen

In het WHP staat het volgende vermeld over diffuse bronnen: ‘Vanaf 2007 stoppen wij onze inspanningen met betrekking tot diffuse bronnen en moeten onze partners dit beleid verder uitvoeren; afhankelijk van de voortgang van de implementatie van de Kaderrichtlijn Water zal de provincie zich bezinnen op haar rol in het gehele waterkwaliteitsbeheer’.

Er zijn acht bedenkingen binnengekomen op deze passage waaruit blijkt dat een aantal organisaties het voornemen van de provincie betreurt om het trekkerschap van het Platform Diffuse Bronnen in 2006 te beëindigen.

Reden om het voornemen in het WHP te laten staan is dat de provincie vindt dat de fase van uitvoering is aangebroken en dat de trekkersrol van de provincie niet meer nodig is. De waterschappen moeten het dan verder oppakken. Er stond in de tekst dat de provincie in 2007 haar rol gaat bekijken in relatie tot de Europese Kaderrichtlijn Water. Uit de inspraakreacties blijkt dat deze laatste zin verwarring wekt. Derhalve komt deze te vervallen.

Functie landbouw in relatie tot natuur

Van de zijde van de landbouwsector wordt aangegeven dat veel landbouwgebieden op de functiekaart een andere aanduiding hebben gekregen. Gevreesd wordt dat in het kader van peilbesluiten bij de afweging van belangen een groot belang wordt gehecht aan de andere functie, waardoor het peil niet optimaal wordt afgestemd op de landbouw.

Functies waaraan dan met name gedacht moet worden zijn de gebiedsfunctie ‘Verweving natuur en landbouw’ en de gebieden met de gebiedsfunctie ‘Landbouw’, en oppervlaktewaterfunctie

‘Waardevolle water- en oevernatuur’. De functie ‘Verweving natuur en landbouw’ is toegekend aan gebieden die uit een lappendeken bestaan van natuur- en landbouwgebiedjes. Ook als deze gebieden op de functiekaart zouden worden opgespitst in landbouw- en natuurgebieden moet met beide belangen rekening worden gehouden bij het opstellen van peilbesluiten.

Bij de oppervlaktewaterfunctie ‘Waardevolle water- en oevernatuur’ richt het waterbeheer zich op de gebiedsfunctie (vaak landbouw) waarbij het waterschap een extra inzet levert aan de waternatuur. Consequenties voor de landbouw van het opnemen van de betreffende functies op de functiekaart zijn dus beperkt.

Oppervlaktewaterfunctie ‘Waardevolle water- en oevernatuur’ in relatie tot Europese Kaderrichtlijn Water

Tijdens de behandeling van de Nota van Beantwoording in de Stuurgroep voor het WHP is gevraagd of voor de oppervlaktewateren met de functie ‘Waardevolle water- en oevernatuur’ in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water strengere ecologische en chemische doelen gaan gelden dan voor de oppervlaktewateren waaraan deze functie niet is toegekend.

In het Stroomgebiedbeheersplan van de Rijn, dat in 2009 gereed moet zijn, zal een integrale set van afgestemde ecologische en chemische doelen en maatregelen worden opgenomen voor oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen. De normen voor de prioritare stoffen worden door 'Brussel' bepaald. De overige doelstellingen zullen nationaal en regionaal worden ingevuld. Tijdens dit proces zal afstemming plaatsvinden met het gebiedsgerichte beleid, onder andere via de functiekaarten van de waterhuishoudingsplannen en de streekplannen, echter op globaal schaalniveau. Dit kan te zijner tijd consequenties hebben voor de waterkwaliteitseisen. Of, in welke mate en op welke locaties is nu nog niet aan te geven. Gezien de grote onduidelijkheid of de oppervlaktewaterfunctie ‘Waardevolle water- en oevernatuur’ van invloed zal zijn op de doelen, en in welke mate, wordt voorgesteld om de huidige functiekaart en functie-indeling te handhaven.

GGOR (Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime)

Het GGOR krijgt een steeds belangrijkere rol toegekend. Het wordt steeds vaker door insprekers genoemd als een instrument om lokaal de juiste functies en doelstellingen te bepalen. Ook voor het stedelijk gebied worden momenteel pogingen gedaan om te komen tot een GGOR.

Sinds de opstelling van het ontwerpplan zijn de resultaten van de discussie over GGOR duidelijker geworden. De waterschappen zullen het GGOR opstellen en ter goedkeuring voorleggen aan de provincie.

Het verdient de voorkeur dat peilbesluiten gebaseerd worden op een vastgesteld GGOR. Echter dit mag niet leiden tot vertraging van de actualisering van peilbesluiten.

De tekst van het WHP zal overeenkomstig worden aangepast.

Bethunepolder

De wateropgave in en om de Bethunepolder heeft diverse bezwaren opgeleverd. De plantekst blijkt aanleiding te geven tot verwarring. In de tekst is niet goed aangegeven dat waterberging in de polder één van de alternatieven is. Het wordt door de lezers opgevat als de hoofdkeuze. De tekst wordt aangepast.

Productbegroting en indicatoren

Op 30 augustus is in de commissie Water en Milieu het voorstel voor de doelstellingen en indicatoren voor de begroting behandeld. De formulering van de doelstellingen en indicatoren moet consistent zijn. Dat betekent dat op sommige punten de tekst van het WHP (en ook het Meerjarenactieprogramma Water) is aangepast. De wijzigingen kunnen worden beschouwd als ambtshalve wijzigingen, niet als inhoudelijke wijzigingen.

Meerjarenactieprogramma Water 2005-2010

Het Meerjaren actieprogramma Water 2005 – 2010 was geen onderdeel van de inspraak. Toch zijn er enkele bedenkingen ingediend over de inhoud van het MAP. In de Nota van Beantwoording wordt aangegeven dat het MAP geen onderdeel uitmaakt van de ter inzage gelegde stukken. Omdat de Nota

van Beantwoording naar de indieners van de bedenkingen gaat, is ervoor gekozen om inhoudelijk toch kort op de bedenkingen in te gaan.

Kanttekeningen

Streekplan

In de Nota van beantwoording van het Streekplan is een aantal wijzigingsvoorstellen opgenomen die hun doorwerking hebben in de tekst en de functiekaart van het Waterhuishoudingsplan. Het betreft de volgende wijzigingen:

1. De tekst over scheuren en ploegen van grasland in veenweidegebied. Er wordt teruggekomen op het verbod op scheuren en ploegen.
2. Wijzigingen in de functiekaart en kaart met ecologische hoofdstructuur van het Streekplan. Op de functiekaart van het WHP worden deze wijzigingen in de gebiedsfuncties 'Stedelijk gebied' en 'Natuur' en de aanduiding 'Wateropgave nader in te vullen' doorgevoerd. De aanduiding 'Wateropgave Hollandsche IJssel – Oude Rijn' wordt bijvoorbeeld gegeven aan een groter gebied. Hiermee wordt duidelijker aangegeven waar sprake kan zijn van problemen in verband met zware neerslag.

Mogelijk leidt de bespreking van het Streekplan in provinciale staten tot aanpassingen in de functiekaart van het Streekplan en de kaart met de ecologische hoofdstructuur. Gevolg ervan kan zijn dat de functiekaart van het WHP dan ook nog aangepast moet worden.

Kwatta 2 en gevolgen

De voorstellen in Kwatta 2 zullen in dit stadium niet meegenomen worden in de besluitvorming over het WHP. PS hebben in oktober een besluit over Kwatta 2 genomen. Tijdens de behandeling van het WHP in PS zullen de gevolgen van Kwatta 2 moeten worden meegenomen in de besluitvorming.

Financiën

De uitvoering van het plan is middels het reguliere budget en middelen die beschikbaar zijn gesteld via het coalitieakkoord gedekt.

Realisatie

We hechten groot belang aan de uitvoering van ons waterhuishoudingsplan. Daarom laten we ons ieder jaar informeren over de voortgang van de acties. En dat vertalen we eens per twee jaar in een uitgebreid publieksgericht rapport. We gebruiken deze monitoring bovendien om - waar nodig - onze acties bij te stellen.

Communicatie

De Nota van Beantwoording wordt eind oktober naar de indieners van de bedenkingen verzonden. Als het WHP door provinciale staten is vastgesteld, wordt ook het WHP aan de indieners van de bedenkingen verzonden.

Bijlagen

Nota van Beantwoording Waterhuishoudingsplan 2005 – 2010

Overzicht wijzigingen ten opzichte van Ontwerp Waterhuishoudingsplan 2005 – 2010

Nota van Wijziging Waterhuishoudingsplan 2005 – 2010 (concept Waterhuishoudingsplan 2005 – 2010)